

1568441

Р. Млиновецький

Гетьман Мазепа

в світлі фактів і
в дзеркалі "історій"

Канадський історик українського походження Роман Млиновецький (справжнє прізвище Бжеський) писав: Гетьман Мазепа був одним з чільних борців за відновлення української державності, і його ім'я є тісно зв'язане з цією ідеєю.

Не слід також при розгляді трагічної постаті українського гетьмана перебільшувати неприязнь чи навіть ненависть до нього простого народу. Це прикро і несправедливо. Ця неприязнь багато в чому стала наслідком антимазепинської пропаганди Петра I і церкви, яка з царського примусу піддала Мазепу анафемі.

Зважимо на те, що архів Мазепи згорів у Батурині, і ми можемо користуватися здебільшого лише документами з російських архівів, які його виставляють як вірного слугу царя, а потім — як підступного зрадника. Відсутність батуринського архіву позбавила нас можливості краще пізнати його соціальну політику. Тому великого значення набувають праці українських істориків діаспори.

З М І С Т

Передмова до першого видання	3
Передмова до другого видання	6
"Крик у порожнечу" або передмова до третього видання	7

Книга перша (Гетьман Мазепа в світлі фактів і документів)

1. Біографічні відомості про походження, юнацькі й молодечі роки майбутнього Гетьмана	15
2. На службі у гетьманів України	16
3. Виутрішні відносини в Україні на передодні і на початку гетьманування Івана Мазепи	21
4. Обрання І. Мазепи і перші кроки	23
5. Політичне "вірую" гетьмана Мазепи і його політика в першій половині гетьманування	29
6. Повстання "Петрика" (П. Іваненка)	33
7. Шляхом оздоровлення, консолідації та відбудови	37
8. Семен Палій та об'єднання України	42
9. Гетьман Мазепа і Мотря Кочубеївна	49
10. Велика Північна Війна	51
11. Зріст антимосковських настроїв в Україні і політика гетьмана Мазепи	54
12. Перед зірванням з Московщиною	62
13. Зброя і патріотизм проти обставин, кількості і зради	67
14. Від Батурина до Полтави	85
15. Відношення українського народу до подій	93
16. Бій під Полтавою і трагічний кінець	106
17. Політичне значіння гетьмана Мазепи для нащадків	122
Висновки	128
Що принесла поразка гетьмана Мазепи	130

Книга друга

Передмова	135
1. Московськими очима або "за шмат глилої ковбаси"	143
2. Гетьман Мазепа в кривому дзеркалі "Історії Русов"	146
3. Гетьман Мазепа в наświetленню Бантши-Камеєського	155
4. Відношення до гетьмана т. зв. "свідомих українців" перед 1917 роком	168

5	Відношення українських істориків і авторів по революції до гетьмана	188
6.	Відношення "істориків" до гетьмана Мазепи за нової московської окупації	209
7.	"Мазепинський рік" — 1959 ..	221
8.	Чергові завдання українського мазепознавства	249
9.	Портрети "гетьмана Мазепи", як засіб антиукраїнської пропаганди ..	263
10.	Кінцеві уваги	269
11.	Примітки	292